

اپل در میانه جنگ جهانی تعرفه‌ها گیر کرده است

آیفون بازها نگران آینده

کمپانی اپل زمانی چنان برای آمریکا و چین اهمیت داشت که برخی حتی امیدوار بودند این شرکت بتواند مانع درگیری میان دو قدرت بزرگ شود. اکنون مالک آیفون بیش از هر شرکت بزرگ آمریکایی دیگر، در معرض عواقب جنگ تجاری دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور ایالات متحده قرار گرفته است. تعرفه‌های بالاتر نه تنها

تهدید تعرفه‌های دونالد ترامپ در سوم آوریل، یک روز پس از آنکه او اعلام کرد تعرفه‌های متقابل بر تقریباً همه شرکای تجاری آمریکا اعمال خواهد شد، ۳۱۱ میلیارد دلار از ارزش بازار اپل کاست. هنگامی که چین در چهارم آوریل پاسخ داد و تعرفه‌هایی ۳۴ درصدی بر تمام کالاهای آمریکایی و محدودیت‌هایی بر صادرات عناصر نادر اعمال کرد، ارزش سهام این شرکت باز هم سقوط کرد.

این ضربه برای اپل سنگین‌تر از هر غول فناوری دیگری بود، چرا که هیچ‌یک از همتایانش به اندازه اپل به تجارت سخت‌افزار وابسته نیستند. این افت بازار، به‌ویژه باید برای آقای کوک شوک‌آور بوده باشد، زیرا کمتر از شش هفته پیش، او آشکارا سعی کرده بود با هدیه‌ای پس از مراسم تحلیف، رئیس‌جمهور جدید را خوشحال کند. او اعلام کرده بود که شرکتش در چهار سال آینده ۵۰۰میلیارد دلار در آمریکا سرمایه‌گذاری خواهد کرد. چه این وعده باورپذیر بوده باشد یا نه، به‌عنوان تلاشی برای متقاعد کردن ترامپ به اعطای معافیت‌های تعرفه‌ای - همانند دور اول ریاست‌جمهوری او - تلقی شد، اما تاکنون این تلاش ثمری نداشته است.

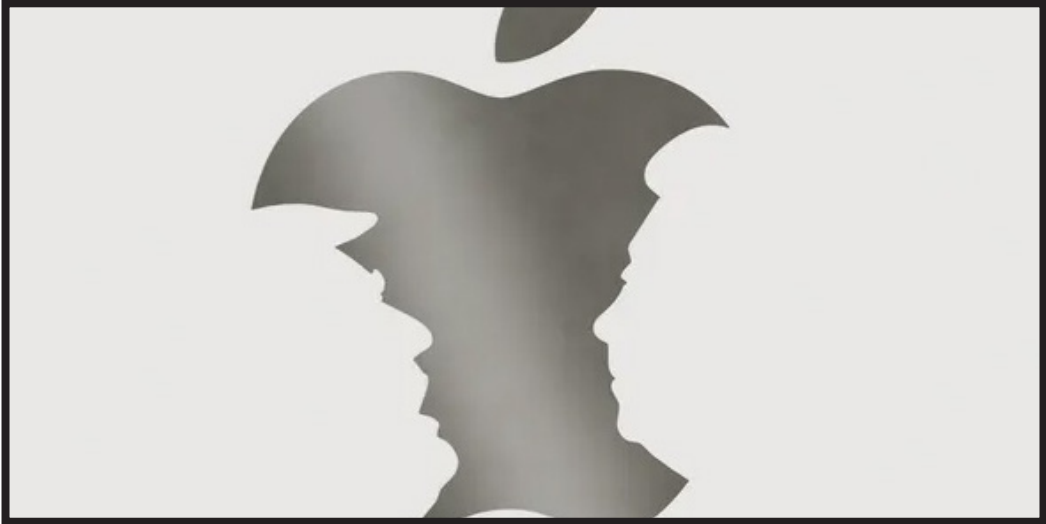
تولید در خارج

وقتی تعرفه‌ها اعلام شد، اوضاع بدتر از آن چیزی بود که شرکت انتظارش را داشت. از زمان بازگشت ترامپ به کاخ سفید، او تعرفه‌هایی ۵۴درصدی، پس از آن ۱۰۴ درصدی و در اقدامی تلافی‌جویانه در برابر تعرفه‌های متقابل چین، تعرفه‌هایی ۱۲۵ درصدی وضع کرده و چین کشوری است که اپل تا ۹۰ درصد محصولاتش را در آن تولید می‌کند. توافق تعرفه‌ای ترامپ، کشورهای آسیایی که اپل در آن‌ها تولید خود را گسترش داده را نیز هدف قرار داده است. کشورهایی مانند هند، که به‌تازگی شروع به تولید آیفون کرده و مشمول تعرفه ۲۶ درصدی است. همچنین ویتنام، جایی که اپل محصولات پوشیدنی مثل اپل‌واچ و ایرپاد تولید می‌کند و مشمول تعرفه ۴۶ درصدی شده است.

بخشی از دلیل حضور اپل در این کشورها، جنگ‌های تجاری‌ای بوده که در دور اول ریاست‌جمهوری ترامپ آغاز شد. کشورهایی که اپل قصد داشت با انتقال بخشی از زنجیره تولید خود به آن‌ها، وابستگی‌اش به چین را کاهش دهد، اما به‌نظر می‌رسد برنامه دوم اپل هم به شکست انجامیده است.

نتیجه فوری تعرفه‌های جدید، افزایش هزینه‌ها خواهد بود، مگر آنکه ترامپ در لحظه آخر برای اپل معافیتی قائل شود. دیوید وگت، از بانک UBS برآورد می‌کند که حدود یک‌سوم آیفون‌ها (بیش از ۷۰ میلیون دستگاه) در چین مونتاژ شده و سپس در آمریکا به فروش می‌رسد. تعرفه‌ها بر هزینه‌های تولید اعمال می‌شود، نه بر قیمت خرده‌فروشی؛ این بدان معناست که ممکن است ۳۳۰ دلار (و حتی بیشتر) به هزینه خام ۵۵۰ دلاری هر آیفون افزوده شود. حال سؤال این است که چه کسی این بار اضافی را بر دوش خواهد کشید؟

ممکن است این هزینه‌ها به مصرف‌کننده منتقل شود، اما این کار دشوار

است. فروش آیفون که سال گذشته بیش از نیمی از درآمد اپل را تشکیل می‌داد، را کد مانده است. با در نظر گرفتن اینکه قیمت خرده‌فروشی پیشرفته‌ترین آیفون از ۹۹۹ دلار آغاز می‌شود، به‌سختی می‌توان تصور کرد که اپل بی‌آنکه مشتریان بیشتری را از خود براند، بتواند قیمت محصولات خود را افزایش دهد.

افت حاشیه سود

گزینه دیگر، تحت فشار قرار دادن سرمایه‌گذاران و تأمین‌کنندگان است. وگت برآورد می‌کند که تعرفه‌ها می‌تواند حاشیه سود ناخالص اپل را از ۴۶ درصد به ۴۰ درصد کاهش داده و سود هر سهم در سال جاری را تا ۲۰ درصد پایین بیاورد. چنین پیش‌بینی‌هایی تا حدی افت شدید قیمت سهام اپل را توضیح می‌دهد. گرت شننمن از شرکت مشاوره Counterpoint Research معتقد است که حاشیه سود اپل آن قدر بالا هست که بتواند این شوک را بهتر از رقبایی چون سامسونگ – که آن هم تلفن‌های خود را در آسیا تولید می‌کند – تاب بیاورد. به‌علاوه، او بر این باور است که اپل می‌تواند ارتش وفادار تأمین‌کنندگان خود را ترغیب کند تا بخشی از این بار را به دوش بکشند. با این حال، تعرفه‌ها ضربه‌ای سنگین خواهد بود.

افزایش هزینه‌ها در آمریکا یک مسئله است، مسئله دیگر چین است. تعرفه‌های تلافی‌جویانه چین برخی از قطعات وارداتی به این کشور را گران‌تر می‌کند. شننمن گمان می‌برد که محدودیت‌های چین بر صادرات عناصر نادر هم می‌تواند تأمین‌کنندگان اپل را تحت‌تأثیر قرار دهد. به گفته او، خطر دیگری هم وجود دارد و آن کاهش شدید فروش در چین است. درآمد اپل در این کشور سال گذشته هشت درصد کاهش یافت که عمدتاً به دلیل کاهش تقاضا برای آیفون و آپید بود.

مرگ تدریجی برندهای آمریکایی در قفسه‌های اروپا

برچسب‌های دست‌ساز تحریم آمریکاست و فروش تسلا در اتحادیه اروپا ۲۲ درصد کاهش یافته است. جیکوب کریگارد، پژوهشگر ارشد اندیشکده بروژل دانمارک، معتقد است: «این اعتراضات بیشتر نمادین، اما نشان‌دهنده تغییر عمیق در نگرش اروپایی‌ها به برندهای آمریکایی است.»

چالش‌های تحریم مصرف‌کننده

با این حال، اقتصاددانان هشدار می‌دهند که تحریم محصولات آمریکایی چالش‌های خاص خود را دارد. از جمله اینکه بسیاری از برندهای آمریکایی مانند کوکا‌کولا در اروپا تولید می‌شود، زنجیره‌های تأمین جهانی به حدی پیچیده است که تعیین مبدأ واقعی محصولات دشوار است و برای برخی محصولات اروپایی از مواد اولیه آمریکایی استفاده می‌کنند. آن لمان اریشسن، اقتصاددان بانک Sydbank توضیح می‌دهد: «تحریم کوکا‌کولا در دانمارک در واقع به کارخانه‌های محلی آسیب می‌زند، چراکه این نوشابه تحت لیسانس شرکت دانمارکی کارلسبرگ تولید می‌شود.»

واکنش صنایع محلی

این موج اعتراضی به رشد برخی برندهای محلی کمک کرده است. شرکت Naturfrisk، تولیدکننده نوشیدنی‌های ارگانیک دانمارکی، گزارش داده که با افزایش تقاضا از سوی رستوران‌ها مواجه شده است. یورگن فورهاوگه، مدیر عامل این شرکت می‌گوید:

سرمایه‌گذاری و اشتغال‌زایی

دولت چین می‌تواند اقداماتی تلافی‌جویانه علیه اپل انجام دهد، حتی با وجوداینکه این کشور از سرمایه‌گذاری و اشتغال‌زایی اپل و تأمین‌کنندگانش بهره‌مند می‌شود. اگر چین دیگر محیطی دوستانه نباشد و سایر کشورهای آسیایی هم دیگر پناهگاهی امن نباشند، اپل به کجا می‌تواند روی بیاورد؟ پاسخ، به گفته تیم ترامپ، آمریکاست. مقاماتی عالی‌رتبه از جمله هاوارد لاتنیک، وزیر بازرگانی آمریکا، می‌گویند تعهد ۵۰۰میلیارد دلاری اپل باید مقدمه‌ای باشد برای انتقال تولید به داخل خاک ایالات متحده. اما این کار سخت‌تر از آن چیزی است که هواداران شعار «عظمت را به آمریکا بازگردانیم» تصور می‌کنند. بیابید از سرمایه‌گذاری وعده داده‌شده شروع کنیم. به بیان آقای وگت، این وعده بیشتر یک حرکت تبلیغاتی و پر زرق‌وبرق روابط عمومی بود، چون اختصاص ۵۰۰میلیارد دلار طی چهار سال مستلزم آن است که اپل بیش از جریان نقدی آزاد سالانه‌اش هزینه کند، در حالی که این جریان حدود ۱۰۰ میلیارد دلار در سال است. اپل در دور اول ریاست‌جمهوری ترامپ وعده داده بود که طی پنج سال ۳۵۰ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری کند و در دوران دولت بایدن، رئیس‌جمهور پیشین، وعده بزرگ دیگری داد اما هیچ‌یک از این وعده‌ها در عمل به ایجاد زیرساخت ملموسی منجر نشد. موانع فناوریانه نیز برای بازگرداندن تولید به آمریکا بسیار زیاد است. سال‌ها طول کشید و یارانه‌های کلانی صرف شد تا شرکت TSMC، که نیمه‌رساناهای اپل را تولید می‌کند، بتواند تولید خود را در ایزونا آغاز کند. برای آنکه اپل بتواند تأمین‌کنندگان پیشرفته فناوری برای اجزایی چون سیستم‌های تغذیه، قاب‌ها و دیگر قطعات آیفون را به آمریکا بکشاند، نیاز به فرایندی به همان اندازه زمان‌بر خواهد بود. تا به حال، دولت ترامپ هیچ مشوقی برای جذب این شرکت‌ها ارائه نداده است.

منبع: اکونومیست

جهان

تحلیل

تعرفه‌ها و تهدید زنجیره تأمین آسیا

جنگ تجاری که دولت دونالد ترامپ از سال ۲۰۱۸ علیه چین و سایر شرکای تجاری آمریکا به راه انداخت، تنها به روابط دوجانبه ایالات متحده و پکن محدود نماند، بلکه به سرعت دامنه آن به سایر نقاط جهان، به‌ویژه منطقه جنوب شرق آسیا گسترش یافت. مجموعه‌ای از تعرفه‌های تنبیهی، تجدیدنظر در توافق‌های تجاری و اعمال محدودیت‌های هدفمند، ساختار تجارت بین‌المللی را به گونه‌ای متزلزل کرد که اقتصادهای به‌شدت برون‌گرا و وابسته به صادرات مانند کشورهای عضو «آسه‌آن» از آن مصون نماندند. آسیای جنوب شرقی، که در چهار دهه گذشته از طریق تکیه بر پیوندهای عمیق با اقتصاد جهانی، خود را به‌عنوان موتور رشد جهانی تثبیت کرده بود، ناگهان در معرض بازتنظیم اولویت‌های راهبردی آمریکا و آشفتگی‌های حاصل از آن قرار گرفت. برای کشورهای نظیر ویتنام، مالزی، تایلند و اندونزی که بخشی از زنجیره تأمین پیچیده کالاهای مصرفی و فناوری‌های صنعتی به مقصد بازار آمریکا بودند، اعمال تعرفه‌ها بر کالاهای چینی نه‌تنها به‌معنای اختلال در جریان صادرات مستقیم، بلکه نشانه‌ای از تهدید ثبات الگوی رشد منطقه بود. ویتنام، که طی دهه گذشته به‌عنوان جایگزینی استراتژیک برای تولیدات چینی مطرح شده، گرچه از مزایای انتقال برخی خطوط تولید از چین بهره‌مند شد، اما هم‌زمان در برابر این پرسش بنیادین قرار گرفت که چه میزان از رشد صادراتش واقعاً پایدار است؟ بخشی از رشد صادرات ویتنام به آمریکا، در واقع بازصادرات کالاهای چینی پس از فراوری محدود بوده؛ امری که توجه دقیق دولت آمریکا را به سازوکارهای دور زدن تعرفه‌ها جلب کرده است. همین نکته باعث شده اقتصاددانان منطقه‌ای از احتمال گسترش دامنه تعرفه‌ها به این کشور ابراز نگرانی کنند، به‌ویژه آنکه سهم صادرات به آمریکا در تولید ناخالص داخلی ویتنام نسبتاً بالاست. در تایلند، که مازاد تجاری قابل‌توجهی با ایالات متحده دارد، دولت در واکنش به سیاست‌های حمایت‌گرایانه واشنگتن، کمیته‌ای ویژه برای ارزیابی تأثیرات احتمالی تشکیل داده‌است. صنایع الکترونیک، خودرو و کشاورزی که بخش مهمی از صادرات تایلند را تشکیل می‌دهد، به‌شدت در معرض آسیب‌های ثانویه جنگ تعرفه‌ای قرار دارد. در همین حال، نهادهای پژوهشی مانند نومورا هشدار داده که در صورت بازگشت ترامپ به قدرت و ازسرگیری سیاست‌های تجاری تهاجمی، کشورهای آسیایی بار دیگر مستقیماً در تیررس اقدامات تنبیهی قرار می‌گیرند. فهرست شرکای تجاری دارای مازاد با آمریکا نشان می‌دهد که سهم بالایی از این کشورها در آسیا متمرکزند؛ واقعیتی که زمینه را برای اتخاذ سیاست‌های هدفمند علیه منطقه فراهم می‌کند. نکته قابل‌توجه در واکنش کشورهای جنوب شرق آسیا به این تحولات، احتیاط‌راهبردی و تلاش برای اجتناب از درگیری مستقیم تجاری بوده است. اتحادیه آسه‌آن با اتخاذ مواضع چندجانبه‌گرایانه، سعی کرده از طریق گفت‌وگو و همکاری، مسیر پایدارتری برای تعاملات تجاری ایجاد کند. هم‌زمان، برخی کشورها به‌دنبال تنوع‌بخشی به مقاصد صادراتی، تعمیق همکاری‌های منطقه‌ای و جذب سرمایه‌گذاری جایگزین برای کاهش وابستگی به بازار آمریکا هستند. با این حال، واقعیت آن است که ساختار اقتصادهای منطقه‌ای هنوز هم در برابر تغییرات ناگهانی سیاست تجاری ایالات متحده آسیب‌پذیر باقی مانده است. در مجموع، سیاست‌های تعرفه‌ای دوران ترامپ، زنگ خطری برای اقتصادهای جنوب شرق آسیا بود تا نسبت به شکنندگی مزیت‌های صادرات‌محور خود هشیارتر شوند. وابستگی بیش از اندازه به بازارهای خاص و زنجیره‌های تأمین جهانی، در صورتی که بدون چترهای حمایتی درون منطقه‌ای باشد، می‌تواند آسیب‌پذیری ساختاری ایجاد کند.

مسعود علی‌پور اقدم

روزنامه نگار

”

تعرفه‌های تجاری ترامپ تهدیدی جدی برای اپل است. این شرکت با افزایش هزینه‌ها در آمریکا و کاهش فروش در چین، به‌ویژه در تولید آیفون، در میانه جنگ اقتصادی جهانی گرفتار شده است

”

مصرف‌کنندگان اروپایی با تحریم محصولات آمریکایی در فروشگاه‌های دانمارک و دیگر کشورهای اتحادیه اروپا، اعتراضات نمادین خود را علیه سیاست‌های تجاری ترامپ نشان می‌دهند